

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK

DEN EUROPÆISKE CENTRALBANKS BESLUTNING

af 20. marts 2003

om pålydende værdi, specifikationer, gengivelse, ombytning og inddragelse af eurosedler

(ECB/2003/4)

(2003/205/EF)

STYRELSESRÅDET FOR DEN EUROPÆISKE CENTRALBANK HAR —

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 106, stk. 1, samt artikel 16 i statuten for Det Europæiske System af Centralbanker og Den Europæiske Centralbank, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) I henhold til artikel 106, stk.1 i traktaten og artikel 16 i statuten har Den Europæiske Centralbank (ECB) eneret til at bemyndige udstedelse af pengesedler i Fællesskabet. Disse regler bestemmer endvidere, at ECB og de nationale centralbanker kan udstede sådanne sedler. I overensstemmelse med artikel 10 i Rådets forordning (EF) nr. 974/98 af 3. maj 1998 om indførelse af euroen ⁽¹⁾ sætter ECB og de deltagende medlemsstaters centralbanker (i det følgende benævnt »NCB'er«) eurosedler i omløb.
- (2) Det Europæiske Monetære Institut (EMI) udførte det forberedende arbejde vedrørende produktion og udstedelse af eurosedler, særligt hvad angår eurosedlernes design, og ved at tage hensyn til de særlige tekniske og visuelle krav fra de europæiske sammenslutninger af seddelbrugere bidrog EMI til, at det blev lettere for brugerne at genkende og acceptere de nye eurosedlers pålydende værdier og specifikationer.
- (3) Som EMI's efterfølger er ECB indehaver af ophavsretten til eurosedlernes design, som oprindeligt tilhørte EMI. ECB og NCB'erne på vegne af ECB kan gøre ophavsretten gældende over for gengivelser, som er udstedt eller fordelt i strid med ophavsretten, herunder gengivelser, som kan skade tilliden til eurosedlerne.
- (4) ECB's og NCB'ernes ret til at udstede eurosedler omfatter også beføjelse til at tage alle nødvendige retsmidler til sikring af eurosedlernes særlige stilling som betalingsmidler. ECB bør træffe foranstaltninger til at skabe et mindsteniveau for beskyttelse i alle de deltagende

medlemsstater, således at offentligheden kan skelne ægte eurosedler fra gengivelser. Det er derfor nødvendigt at opstille fælles regler for tilladelse til gengivelse af eurosedler.

- (5) Bestemmelserne i denne beslutning berører ikke gældende straffelov, særlig med hensyn til falskmøntneri.
- (6) Gengivelse af eurosedler i elektronisk form bør kun anses for lovlig, såfremt fremstilleren anvender tilstrækkelige tekniske midler til at forhindre udskrivning i tilfælde, hvor offentligheden kunne forveksle udskrifter med ægte eurosedler.
- (7) Beføjelsen til at træffe foranstaltninger til beskyttelse af eurosedlernes særlige stilling som betalingsmidler omfatter også beføjelse til at vedtage en fælles ordning, hvorunder NCB'erne vil ombytte ødelagte eller beskadigede eurosedler. I denne ordning er angivet nogle typer af eurosedler, som bør tilbageholdes af NCB'erne, når de indgives til ombytning.
- (8) Der stilles visse mindstekrav til størrelsen af den del af den oprindelige euroseddel, som skal indgives, for at der kan ske ombytning. Disse mindstekrav til størrelsen bør angives som en procentdel af overfladen af den oprindelige euroseddel, før den blev ødelagt eller beskadiget, af hensyn til at undgå forvridding af målene, f.eks. i tilfælde hvor ødelæggelsen eller beskadigelsen skyldes krympning.
- (9) For at tilskynde personer, der som led i deres virksomhed håndterer pengesedler, til korrekt brug af tyverisikringsudstyr, er det hensigtsmæssigt, at NCB'erne pålægger sådanne personer et gebyr, når de fremsætter anmodning om ombytning af eurosedler, som er blevet ødelagt eller beskadiget som følge af anvendelse af sådant udstyr, til dækning af NCB'ernes omkostninger til analyse i forbindelse med ombytningen.

⁽¹⁾ EFT L 139 af 11.5.1998, s. 1.

- (10) Gebyr pålægges dog ikke, når ødelæggelsen eller beskadigelsen skyldes røveri eller tyveri, eller forsøg herpå, og for at undgå ganske små gebyrer pålægges gebyr alene, når der indgives et vist mindste antal ødelagte eller beskadigede eurosedler til ombytning.
- (11) Når eurosedler er ødelagt eller beskadiget i større mængde som følge af aktivering af tyverisikringsudstyr, bør de indgives til ombytning i bundter bestående af et vist mindste antal.
- (12) ECB's eneret til at bemyndige udstedelse af eurosedler inden for Fællesskabet omfatter også beføjelse til at inddrage eurosedler, samt til at fastsætte en fælles ordning for, hvorledes ECB og NCB'erne kan gennemføre inddragelsen.
- (13) Af hensyn til overskuelighed og retssikkerhed er det hensigtsmæssigt at kodificere afgørelse ECB/2001/7 af 30. august 2001 om pålydende værdi, specifikationer, gengivelse, ombytning og inddragelse af eurosedler⁽¹⁾, ændret ved afgørelse ECB/2001/14⁽²⁾, samt tydeliggøre ECB's og NCB'ernes opgaver i forbindelse med reglerne om gengivelse, ombytning og inddragelse af eurosedler —

VEDTAGET FØLGENDE BESLUTNING:

Artikel 1

Pålydende værdi og specifikationer

1. Den første serie eurosedler omfatter syv sedler med pålydende værdi fra 5 euro til 500 euro, som illustrerer »Europas tidsaldre og stilarter«, med følgende grundlæggende specifikationer.

Pålydende værdi (EUR)	Størrelse	Dominerende farve	Design
5	120 × 62 mm	Grå	Klassisk
10	127 × 67 mm	Rød	Romansk
20	133 × 72 mm	Blå	Gotisk
50	140 × 77 mm	Orange	Renæssance
100	147 × 82 mm	Grøn	Barok og rokokko
200	153 × 82 mm	Gulbrun	Jern- og glasarkitektur
500	160 × 82 mm	Lilla	Moderne arkitektur fra det 20. århundrede

⁽¹⁾ EFT L 233 af 31.8.2001, s. 55.

⁽²⁾ EFT L 5 af 9.1.2002, s. 26.

2. De syv eurosedler i serien har portaler og vinduer på forsiden og broer på bagsiden. Alle syv sedler gengiver de typiske stilarter i europæisk kunst, der er nævnt ovenfor. Øvrige designelementer omfatter: Den Europæiske Unions symbol, valutaens navn med latinske og græske bogstaver, ECB's initialer i de forskellige officielle sprogversioner, ©-symbolet, der angiver, at ECB er indehaver af ophavsretten, samt formanden for ECB's underskrift.

Artikel 2

Regler for gengivelse af eurosedler

1. Ved »gengivelse« forstås enhver fysisk eller ikke-fysisk, hel eller delvis afbildning af en euroseddel som angivet i artikel 1, eller dele af de enkelte eurosedlers designelementer, herunder farve, dimensioner, anvendelse af tegn eller symboler, når afbildningen kan ligne eller give generelt indtryk af at være en euroseddel, uafhængig af:

- størrelsen af afbildningen, eller
- materiale eller teknik ved fremstillingen heraf, eller
- om der er tilføjet elementer eller afbildninger, der ikke hidrører fra sedler, eller
- om eurosedlens design, f.eks. tegn eller symboler er ændret.

2. Gengivelser som af offentligheden kan forveksles med ægte eurosedler er ulovlige.

3. Gengivelser, som opfylder følgende kriterier er lovlige, idet der ikke består nogen risiko for, at de af offentligheden kan forveksles med ægte sedler:

- gengivelser af en hel euroseddel som angivet i artikel 1, der kun er trykt på én side, såfremt gengivelsen er mere end 125 % eller mindre end 75 % af både længde og bredde af den pågældende euroseddel, som angivet i artikel 1, eller
- gengivelser af en hel euroseddel som angivet i artikel 1, der er trykt på begge sider, såfremt gengivelsen er mere end 200 % eller 50 % eller derunder af både længde og bredde af den pågældende euroseddel, som angivet i artikel 1, eller
- gengivelser af enkelte designelementer af en euroseddel som angivet i artikel 1, såfremt et sådant designelement ikke er gengivet på en baggrund, som ligner en pengeseddel, eller
- gengivelser, som kun er trykt på én side, som viser en del af forsiden eller bagsiden af en euroseddel som angivet i artikel 1, såfremt denne del er mindre end én tredjedel af den originale forsides eller bagsides af eurosedlen som angivet i artikel 1, eller

- e) gengivelser udført i et materiale, som klart adskiller sig fra papir, og som i udseende klart adskiller sig fra det materiale, der anvendes til sedler, eller
- f) ikke-fysiske gengivelser, som er gjort elektronisk tilgængelig på websteder, af trådbundet eller trådløs vej eller på andre måder, som gør disse ikke-fysiske gengivelser tilgængelige for offentligheden på et sted eller et tidspunkt, som de selv vælger, såfremt:
- ordet SPECIMEN er trykt diagonalt henover gengivelsen i Ariel skrifttype eller i en skrifttype, som svarer til eller er sammenlignelig med Ariel skrifttypen. Længden af ordet SPECIMEN skal udgøre mindst 75 % af gengivelsens længde, og højden af ordet SPECIMEN skal udgøre mindst 15 % af gengivelsens bredde, og skal være i en mat farve, som er i kontrast til den dominerende farve på den pågældende euroseddel som angivet i artikel 1, og
 - opløsningen af den elektroniske gengivelse i oprindelig størrelse ikke overstiger 72 dpi.

4. ECB og NCB'erne bekræfter på skriftlig anmodning, at gengivelser, der ikke opfylder kriterierne i stk. 3, også er lovlige, for så vidt de ikke af offentligheden kan forveksles med en ægte euroseddel som angivet i artikel 1. Hvis en gengivelse alene fremstilles inden for én deltagende medlemsstats område, rettes henvendelse som nævnt ovenfor til NCB'en i den pågældende medlemsstat. I alle andre tilfælde rettes henvendelse til ECB.

5. Reglerne for gengivelse af eurosedler gælder også for eurosedler, som er taget ud af omløb eller er ophørt med at være lovlige betalingsmidler i medfør af denne beslutning.

Artikel 3

Ombytning af ødelagte eller beskadigede pengesedler

1. NCB'erne ombytter på forlangende og under de i stk. 2 angivne betingelser ødelagte eller beskadigede ægte eurosedler, som er lovlige betalingsmidler, i følgende tilfælde:

- a) mod fremvisning af over halvdelen af sedlen, eller
- b) mod fremvisning af halvdelen eller mindre end halvdelen af sedlen, hvis den anmodende part godtgør, at den manglende del er gået til grunde.

2. Udover det i stk. 1 nævnte gælder følgende yderligere betingelser for ombytning af ødelagte eller beskadigede eurosedler, som er lovlige betalingsmidler:

- a) Ved tvivl om den anmodende parts ret til eurosedlerne eller om eurosedlernes ægthed skal den anmodende part fremlægge personlig identifikation.
- b) Ved indgivelse af blækplettede, forurenede eller imprægnerede eurosedler skal den anmodende part fremlægge en skriftlig forklaring vedrørende arten af pletter, forurening eller imprægnering.

c) Ved eurosedler, der er farvede som følge af aktivering af tyverisikringsudstyr, og indgivet af en person, der som led i sin virksomhed håndterer pengesedler, jf. artikel 6, stk. 1, i Rådets forordning (EF) nr. 1338/2001 af 28. juni 2001 om fastlæggelse af de foranstaltninger, som er nødvendige for at beskytte euroen mod falskmøntneri⁽¹⁾, skal den pågældende fremlægge en skriftlig erklæring vedrørende årsagen og metoden til destruktion.

d) Ved eurosedler, som er ødelagt eller beskadiget i større mængde som følge af aktivering af tyverisikringsudstyr, skal sedlerne indgives i bundter af mindst 100 sedler, såfremt det indgivne antal eurosedler er tilstrækkeligt til at udgøre sådanne bundter.

3. Som undtagelse fra det foran nævnte gælder:

a) Hvis en NCB ved eller har tilstrækkelige grunde til at antage, at eurosedlerne forsætligt er ødelagt eller beskadiget, skal den afvise ombytning og skal tilbageholde sedlerne for at undgå, at de igen kommer i omløb, eller for at forhindre, at den anmodende part indgiver eurosedlerne til andre NCB'er til ombytning. De ødelagte eller beskadigede eurosedler vil dog blive ombyttet, såfremt NCB'en ved eller har tilstrækkelige grunde til at antage, at den anmodende part er i god tro eller vedkommende kan godtgøre at være i god tro. Eurosedler, som kun er ødelagt eller beskadiget i mindre grad, f.eks. med påtegning, tal eller korte notater anses principielt ikke som forsætligt ødelagt eller beskadiget.

b) Hvis en NCB ved eller har tilstrækkelige grunde til at antage, at der er begået en straffelovsovertrædelse, skal den afvise ombytning og mod kvittering for modtagelse tilbageholde de ødelagte eller beskadigede pengesedler som bevismateriale, til overgivelse til de kompetente myndigheder som grundlag for eller som led i en igangværende strafferetlig efterforskning. Når efterforskningen er tilendebragt, og såfremt de kompetente myndigheder ikke har truffet anden beslutning, tilbagegives de tilbageholdte eurosedler til den anmodende part, og vil herefter kunne ombyttes.

Artikel 4

Indførelse af et gebyr for ombytning af ødelagte eller beskadigede eurosedler

1. NCB'erne opkræver et gebyr af personer, der som led i deres virksomhed håndterer pengesedler, når de i henhold til artikel 3 fremsætter anmodning om ombytning af eurosedler, som er lovlige betalingsmidler, og som er ødelagt eller beskadiget som følge af aktivering af tyverisikringsudstyr.

2. Gebyret udgør 10 cent for hver ødelagt eller beskadiget euroseddel.

3. Gebyret opkræves kun ved ombytning af mindst 100 ødelagte eller beskadigede eurosedler. Gebyr pålægges for alle ombyttede eurosedler.

⁽¹⁾ EFT L 181 af 4.7.2001, s. 6.

4. Gebyr opkræves ikke, hvis eurosedlerne er blevet ødelagt eller beskadiget i forbindelse med røveri eller tyveri eller forsøg herpå.

Artikel 5

Inddragelse af eurosedler

Inddragelse af typer eller serier af eurosedler fastlægges i en beslutning fra Styrelsesrådet, der offentliggøres til almindelig oplysning i *Den Europæiske Unions Tidende* og i andre medier. En sådan afgørelse skal som minimum omhandle følgende punkter:

- den type eller serie eurosedler, der skal tages ud af omløb, og
- ombytningsperiodens varighed, og
- tidspunktet for, hvornår den pågældende type eller serie af eurosedler ophører med at være lovlige betalingsmidler, og

— behandlingen af eurosedler, der indgives efter inddragelsesperiodens udløb, og/eller efter at sedlerne er ophørt med at være lovlige betalingsmidler.

Artikel 6

Afsluttende bestemmelser

1. Afgørelse ECB/2001/7 og afgørelse ECB/2001/14 ophæves hermed.
2. Henvisninger til beslutning ECB/1998/6 ⁽¹⁾ og afgørelserne ECB/1999/2 ⁽²⁾, ECB/2001/7 og ECB/2001/14 skal forstås som henvisninger til denne beslutning.
3. Denne afgørelse træder i kraft dagen efter dens offentliggørelse i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Udfærdiget i Frankfurt am Main, den 20. marts 2003.

På vegne af Styrelsesrådet for ECB

Willem F. DUISENBERG

⁽¹⁾ Beslutning ECB/1998/6 af 7. juli 1998 om pålydende værdi, specifikationer, gengivelse, ombytning og tilbagetrækning af eurosedler (EFT L 8 af 14.1.1999, s. 36).

⁽²⁾ Afgørelse ECB/1999/2 om ændring af beslutning ECB/1998/6 af 7. juli 1998 om pålydende værdi, specifikationer, gengivelse, ombytning og inddragelse af eurosedler (EFT L 258 af 5.10.1999, s. 29).